DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

8. marts 2007 *

I sag C-289/05,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Rovaniemen hallinto-oikeus (Finland) ved afgørelse af 15. juli 2005, indgået til Domstolen den 19. juli 2005, i sagen:

Länsstyrelsen i Norrbottens län

mod

Lapin liitto,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne K. Lenaerts, E. Juhász, J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer) og K. Schiemann,

* Processprog: finsk.

generaladvokat: L.A. Geelhoed
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Länsstyrelsen i Norrbottens län ved P.-O. Eriksson og L. Anttila, som befuldmægtigede

— den finske regering ved E. Bygglin, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P. Aalto og L. Flynn, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. september 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til Kommissionens forordning (EF) nr. 1685/2000 af 28. juli 2000 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 for så vidt angår støtteberettigede udgifter i forbindelse med foranstaltninger medfinansieret af strukturfondene (EFT L 193, s. 39), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 448/2004 af 10. marts 2004 (EUT L 72, s. 66, herefter »forordning nr. 1685/2000«).

2 Anmodningen om præjudiciel afgørelse er forelagt i en tvist mellem Länsstyrelsen i Norrbottens län (Sverige) (herefter »amtet«) og Lapin liitto (Laplands regionale forbund (Finland)) vedrørende en ansøgning fra amtet om et finansielt tilskud for udgifter til teknisk bistand i projektet Interreg III A — Nord, medfinansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) (herefter »projektet«), for årene 2001 og 2002.

Retsforskrifter

3 Artikel 32, stk. 1, tredje afsnit, i Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om vedtagelse af generelle bestemmelser for strukturfondene (EFT L 161, s. 1) har følgende ordlyd:

»[...] Mellemliggende betalinger og betalinger af restbeløb vedrører allerede betalte udgifter, som skal svare til betalinger, der er afholdt af de endelige modtagere, og som er dokumenteret af kvitterede fakturaer eller regnskabsdokumenter med tilsvarende bevisværdi.«

4 Bilaget til forordning nr. 1685/2000, i den oprindelige affattelse, med overskriften »Støttekriterier«, har følgende ordlyd:

»Regel nr. 1: Faktisk betalte udgifter

1. Betalinger foretaget af de endelige støttemodtagere

1.1. Betalinger, der foretages af de endelige støttemodtagere som omhandlet i artikel 32, stk. 1, tredje afsnit, i Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 [...], skal ske i kontanter med forbehold af de undtagelser, der er anført i punkt 1.4.

[...]

1.4. På de betingelser, der er anført i punkt 1.5-1.7, kan afskrivninger, bidrag i naturalier og indirekte omkostninger også udgøre en del af de betalinger, der er omhandlet i punkt 1.1. Strukturfondenes medfinansiering af en operation må imidlertid ikke overstige de samlede støtteberettigede udgifter ved operationens afslutning, eksklusive bidrag i naturalier.

[...]

1.7. Indirekte omkostninger er støtteberettigede udgifter, hvis de er baseret på faktiske omkostninger ved gennemførelsen af den operation, der medfinansieres af strukturfondene, og fordeles pro rata på operationen efter en behørigt velbegrundet fair og rimelig metode.

[...]

1.9. Medlemsstaterne kan anvende strengere nationale regler for definitionen af de i punkt 1.5-1.7 omhandlede støtteberettigede udgifter.

2. Bevis for udgifter

Betalinger, der er foretaget af de endelige støttemodtagere, skal som hovedregel godtgøres ved kvitterede fakturaer. Hvis dette ikke kan ske, skal betalingerne godtgøres ved regnskabsdokumenter med tilsvarende bevisværdi.

[...]«

5 I henhold til artikel 2 og artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 448/2004 er punkt 1.4, 1.7 og 1.9 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000, i den oprindelige affattelse, med virkning fra den 5. august 2000 blevet til henholdsvis punkt 1.5, 1.8 og 1.10 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000.

6 Artikel 19 i Kommissionens forordning (EF) nr. 438/2001 af 2. marts 2001 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 for så vidt angår forvaltnings- og kontrolsystemerne for strukturfondenes interventioner (EFT L 63, s. 21) har følgende ordlyd:

»Ved interventioner, hvor der er støttemodtagere i mere end én medlemsstat, skal de berørte medlemsstater indbyrdes aftale, hvorledes de kan træffe fælles foranstaltninger til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning under hensyntagen til national lovgivning, og informere Kommissionen om de trufne foranstaltninger. Kommissionen og de berørte medlemsstater skal yde hinanden den nødvendige administrative bistand.«

7 I henhold til ovennævnte artikel 19 underskrev Republikken Finland og Kongeriget Sverige den 24. og den 31. oktober 2002 et »Memorandum of understanding on the implementation of the Community Initiative Programme INTERREG III A North«.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

8 Ved en skrivelse, som Lapin liitto modtog den 30. oktober 2002, ansøgte amtet om støtte til de udgifter, der er forbundet med teknisk bistand til projektet, på i alt 95 880,72 SEK for 2001. Dette støttebeløb blev opgjort ved på lønudgifter forbundet med teknisk bistand til projektet at anvende en procentsats beregnet på grundlag af andelen af indirekte omkostninger afholdt af den myndighed, der er ansvarlig for projektet (lønudgifter og andre udgifter afholdt for horisontale aktiviteter, herunder de nævnte udgifter forbundet med projektet) i forhold til lønudgifter som følge af amtets almindelige administration, som svarer til forskellen mellem de samlede lønudgifter udbetalt i denne forbindelse og de ovennævnte lønudgifter.

9 Ved beslutning af 20. februar 2003 har Lapin liitto afvist ansøgningen. Ifølge Lapin liitto skulle de udførte betalinger være bevist ved kvitteringer og fakturaer eller ved regnskabsdokumenter med tilsvarende bevisværdi. Udgifterne skulle være baseret på de reelle udgifter, hvorimod udgifterne i hovedsagen — beregnet på grundlag af en procentsats — ikke var knyttet til projektet ifølge en behørigt velbegrundet og rimelig metode i medfør af punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000.

10 Det fremgår også af forelæggelsesafgørelsen, at Lapin liitto den 26. september 2003 atter modtog en ansøgning fra amtet om støtte til udgifter forbundet med projektet for 2001 og 2002, på henholdsvis 56 854 SEK og 186 982 SEK. De pågældende udgifter vedrørte indirekte omkostninger med hensyn til datasystemer, personaleadministration, post, budgetstyring og ejendomme.

11 Ved beslutning af 24. november 2003 afviste Lapin liitto ansøgningen for så vidt angår alle udgifterne til datasystemer, personaleadministration, post samt budgetstyring under henvisning til, at amtet selv efter tilsendelsen af en anmodning af 2. oktober 2003 om yderligere uddybning ikke var fremkommet med oplysninger, der var baseret på en oversigt over anvendte arbejdstimer, angående lønningerne, og heller ikke for så vidt angår sammenhængen mellem de øvrige omkostninger og projektet.

12 Ifølge Lapin liitto har amtet med henblik på at kunne beregne udgifterne forbundet med ejendomme heller ikke fremlagt oplysninger om overfladearealet af de kontorer, der anvendes af personer, der deltager i projektet. Man har af denne grund fastsat overfladearealet til 15 m^2 pr. kontor for at vurdere ejendomsudgifterne i stedet for de 20 m^2, der fremgik af anmodningen. Lapin liitto betalte følgelig for de udgifter, der er forbundet med projektdeltagernes lokaler i 2001 og 2002, hvilket i alt udgør henholdsvis 6 558,98 SEK og 22 203,30 SEK.

13 Amtet anførte i sin klage mod beslutningen om afvisning af 24. november 2003, at det efter et møde med Lapin liitto og indenrigsministeriet havde anvendt en ny beregningsmetode, hvorefter de udgifter (indirekte omkostninger), for hvilke der var

ansøgt om godtgørelse, var baseret på de reelle udgifter, der fremgik af regnskabsbilagene, og som anvendes efter en forholdsmæssig behørigt velbegrundet, fair og rimelig metode i forhold til den årlige arbejdskraft.

14 Denne klage blev afvist ved afgørelse af 6. februar 2004 med den begrundelse, at amtet som grundlag for beregningen af de indirekte støtteberettigede omkostninger havde benyttet de årlige udgifter, der var forårsaget af dataservice, økonomiske ydelser og personaleydelser, og som var fordelt ud fra gennemsnittet af antallet af ansatte i organisationen, som var ansvarlig for projektet i det pågældende år. Den månedlige udgift til en ydelse er den samme for alle. I den anden støtteansøgning var udgifterne blevet bevilget i egenskab af projektudgifter i forhold til hver persons arbejdstid. På denne måde var det ikke muligt at fastslå udgifterne som udgifter forårsaget af projektet. Lønudgifterne i det krævede beløb kunne ikke — for så vidt som de ikke er blevet individualiserede efter en oversigt over arbejdstimer — være en del af udgifterne til teknisk bistand i forbindelse med projektet.

15 Den forelæggende ret, for hvilken amtet har anlagt sag med påstand om betaling af de omtvistede omkostninger, har præciseret, at amtet i sin ansøgning har fordelt sine udgifter til teknisk bistand, der er nævnt i forhold til det årlige gennemsnitlige antal ansatte for hele den omfattede organisation, på en sådan måde, at man har kunnet beregne de indirekte udgifter pr. person, pr. år og pr. måned. Anvendelsen af denne beregningsmetode med gennemsnitsværdi har gjort det muligt at bevilge de nævnte udgifter som projektudgifter i forhold til den anvendte arbejdstid for hver person, der har arbejdet inden for rammerne af projektet.

16 Lapin liitto har gjort gældende, at amtet ikke på en tilstrækkeligt præcis måde har angivet, hvilken del den tekniske bistand udgjorde af projektets omkostninger. Lapin liitto har, for så vidt angår lønningerne, for at kunne bevilge udgifterne som udgifter til projektet i overensstemmelse med forordning nr. 1685/2000 krævet, at der for hver enkelt person, der har arbejdet på projektet på deltid, foreligger en opgørelse over antallet af udførte daglige arbejdstimer.

17 På denne baggrund har Rovaniemen hallinto-oikeus besluttet at udsætte sagen og at anmode Domstolen om at fortolke punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000.

Om det præjudicielle spørgsmål

18 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en beregningsmetode, hvorefter de indirekte omkostninger er støtteberettigede inden for rammerne af et projekt, som er medfinansieret af strukturfondene, alene fordi denne metode er baseret på en procentsats eller navnlig en forholdsmæssig del af lønudgifterne eller arbejdstiden.

19 I henhold til ordlyden af denne bestemmelse er indirekte omkostninger støtteberettigede udgifter, hvis de er baseret på faktiske omkostninger ved gennemførelsen af den operation, der medfinansieres af strukturfondene, og fordeles pro rata på operationen efter en behørigt velbegrundet, fair og rimelig metode.

20 Selv om den finske udgave af bestemmelsen ikke henviser til kravet om, at udgifterne skal fordeles »pro rata« på den pågældende operation, kan dette forhold imidlertid ikke have nogen betydning, da fællesskabsretlige bestemmelser ifølge fast retspraksis skal fortolkes og anvendes ensartet i lyset af de udgaver, der er udfærdiget på alle fællesskabssprog, og da de øvrige sprogudgaver i det foreliggende tilfælde udtrykkeligt nævner kravet om, at de indirekte omkostninger skal fordeles pro rata eller forholdsmæssigt på den pågældende operation (jf. analogt bl.a. dom af 17.7.1997, sag C-219/95 P, Ferriere Nord mod Kommissionen, Sml. I, s. 4411, præmis 15).

21 I henhold til punkt 1.10 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000 kan medlemsstaterne anvende strengere nationale regler for definitionen af de i punkt 1.6, 1.7 og 1.8 omhandlede støtteberettigede udgifter.

22 Med forbehold af nationale regler, der fastsætter strengere betingelser, udgør indirekte omkostninger afholdt af den endelige modtager følgelig en støtteberettiget udgift, så snart disse udgifter i overensstemmelse med punkt 1.8 i regel nr. 1 opfylder tre betingelser, nemlig hvis de er baseret på faktiske omkostninger, er forbundet med gennemførelsen af den operation, der medfinansieres af strukturfondene, og fordeles pro rata på operationen efter en behørigt velbegrundet, fair og rimelig metode.

23 For så vidt angår den første betingelse vedrørende støtteberettigelse er det tilstrækkeligt at bemærke — som anført af Kommissionen — at de udgifter, der

faktisk er afholdt af de endelige modtagere, og som er dokumenteret af kvitterede fakturaer eller regnskabsdokumenter med tilsvarende bevisværdi i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 32, stk. 1, tredje afsnit, i forordning nr. 1260/1999, er baseret på faktiske omkostninger.

24 Hvad angår den anden betingelse om støtteberettigelse bemærkes, at udgifter i tilknytning til operationer i overensstemmelse med artikel 30, stk. 1, i forordning nr. 1260/1999 kun kan opnå finansiel deltagelse fra strukturfondene, hvis disse operationer indgår i den pågældende intervention. Som følge heraf er indirekte omkostninger, der skyldes ressourcer og tjenester, som de endelige modtagere har brug for med henblik på at gennemføre den operation, der medfinansieres af disse fonde, støtteberettigede udgifter.

25 Med hensyn til den tredje betingelse om støtteberettigelse, hvis rækkevidde hovedsagens parter er uenige om, bemærkes, at den ikke har til formål at pålægge en ensartet beregningsmetode, men at den giver medlemsstaterne en skønsmargen ved beregningen af de støtteberettigede udgifter. Denne betingelse har kun til formål at betinge en hensyntagen til indirekte omkostninger som støtteberettigede udgifter af en fordeling af disse udgifter »pro rata på operationen efter en behørigt velbegrundet fair og rimelig metode«.

26 Som følge heraf kan punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000 ikke fortolkes som værende til hinder for beregningsmetoder for støtteberettigede udgifter, som er baseret på en procentsats eller navnlig en forholdsmæssig del af lønudgifterne eller arbejdstiden. Dette gælder dog på betingelse af, at den endelige

støttemodtager kan bevise, at disse udgifter kan knyttes til projektet efter en metode, som opfylder kriterierne i bestemmelsen.

27 Det skal præciseres — som Kommissionen med rette har bemærket — at fordelingen af de indirekte omkostninger på projektet, såsom navnlig lønudgifter, udgifter til lokaler og datasystemer, i forhold til de ovennævnte kriterier skal tage hensyn til forholdet mellem det antal personer, som arbejder for udførelsen af projektet, antallet af arbejdstimer, som disse personer har anvendt herpå, eller størrelsen af de lønninger, som er udbetalt i denne forbindelse, og det gennemsnitlige antal personer, som arbejder i den pågældende forvaltningsmyndighed, antallet af timer, som har været afsat hertil, og det gennemsnitlige beløb for udbetalte lønninger.

28 Følgelig skal det forelagte spørgsmål besvares med, at punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til forordning nr. 1685/2000 ikke er til hinder for en beregningsmetode, hvorefter de indirekte omkostninger er støtteberettigede inden for rammerne af et projekt, som er medfinansieret af strukturfondene, alene fordi denne metode er baseret på en procentsats eller navnlig en forholdsmæssig del af lønudgifterne eller arbejdstiden.

Sagens omkostninger

29 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør en led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Punkt 1.8 i regel nr. 1 i bilaget til Kommissionens forordning (EF) nr. 1685/2000 af 28. juli 2000 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 for så vidt angår støtteberettigede udgifter i forbindelse med foranstaltninger medfinansieret af strukturfondene, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 448/2004 af 10. marts 2004, er ikke til hinder for en beregningsmetode, hvorefter de indirekte omkostninger er støtteberettigede inden for rammerne af et projekt, som er medfinansieret af strukturfondene, alene fordi denne metode er baseret på en procentsats eller navnlig en forholdsmæssig del af lønudgifterne eller arbejdstiden.

Underskrifter